

ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ЗАСІБ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Корнієцька М.О., Полукетова Л.В., Пулавська О.А.

Науковий консультант: к.е.н., доцент Руденко С.В.

*Харківський національний технічний університет сільського
господарства імені Петра Василенка
м. Харків, Україна*

Нинішній етап розвитку суспільства характеризується збільшенням масштабів його інформатизації, не стоїть осторонь і підприємницька діяльність, де активно проходять процеси глобальної автоматизації, впровадження нових сучасних інструментів цифровізації бізнес-процесів. Активний розвиток підприємництва у сфері інформаційних технологій в останні десятиліття призвів до розробки ряду інноваційних продуктів, які кардинальним чином вплинули на більшість сфер життя суспільства і економіки. Не є виключенням і системи бухгалтерського обліку та контролю, які є одними з базових в управлінні підприємствами та організаціями, налагодженні індивідуальної підприємницької діяльності. Однією з прогресивних технологій та найпомітніших інновацій останнього десятиліття, яка використовується в бізнесі, є технологія блокчейн, пошук варіантів застосування якої здійснюється у різних сферах і видах діяльності. Багато науковців і практиків роблять висновок про те, що запровадження блокчейну в процес ведення бухгалтерського обліку і контролю може докорінно змінити роботу бухгалтера шляхом модифікації методів обміну, опрацювання, розподілу інформації, зміни постулатів та засад функціонування облікової системи [1].

З переліку трактувань сутності технології блокчейн і її важливості для бухгалтерського обліку доцільно навести думку М.Свон, згідно якої – це багатофункціональна і багаторівнева інформаційна технологія, призначена для надійного обліку різних активів; децентралізована прозора книга із записами транзакцій – база даних, оновлювана учасниками, контрольована усіма та не у власності ні у нікого [2].

Наше вивчення технології блокчейн дає змогу констатувати, що її засобами можливо записувати обидві сторони транзакції двох бізнес-партнерів одночасно у спільній книзі в режимі реального часу, що дає змогу розвивати методи бухгалтерського обліку, які не базуються на професійних судженнях бухгалтерів (в першу чергу, оцінка та калькуляція), робити їх більш достовірними та оперативними.

Також блокчейн накладає свій відбиток на контроль, в першу чергу, на незалежну його форму – зовнішній аудит. Адже дана технологія має змогу надавати адаптовані під перевірку автоматизованими алгоритмами, постійно синхронізовані бухгалтерські записи між контрагентами, що створює підґрунтя для значно більшої прозорості операцій, дозволяє автоматизувати аудиторські процедури.

Як зазначає Н.Л. Шишкова завдяки впровадженню блокчейну в облікові процедури вирішуються наступні завдання: збір, угруповання і впорядкування інформаційних

потоків; швидкий доступ та видача інформації; скорочення інтервалу між отриманням інформації та її занесенням в базу даних; зниження ризиків виникнення помилок в обліку та в процесах прийняття рішень, що дозволяє підприємству уникати перекручення інформації в бухгалтерському обліку; інтеграція всіх рівнів обліку для створення єдиної інформаційної бази; автоматичне формування звітів; забезпечення ефективного оперативного контролю. Автор узагальнює, що прискорення, здешевлення, формалізація – основні наслідки впровадження блокчейну в бухгалтерський облік [3]

У той же час варто звернути увагу на недоліки цієї технології, які, зокрема, дозволять її удосконалити в подальшому використанні. Ю.М. Попівняк здійснила групування таких проблемних моментів. Серед них: відсутність нормативної бази та стандартів регулювання операцій, відображених з використанням блокчейн-технологій; потреба переведення усіх господарських операцій у віртуальне середовище, що не завжди можливо; нерозуміння сутності технології, несприйняття змін працівниками, низька кваліфікація вітчизняних фахівців; потреба зміни бізнес-процесів на підприємстві; необхідність вкладення коштів у придбання техніки та її переобладнання, впровадження й розвиток технології, навчання персоналу тощо; потреба інтеграції діючих систем бухгалтерського обліку з технологією блокчейн; безповоротність операцій, при якій, у разі помилкового введення даних, внесення змін – практично неможливе; зростання обсягів інформації, перевантаження нею пристроїв зберігання; проблеми технологічного характеру (низька пропускну здатність, наявність загрози «атаки 51 %» тощо); рівень приватності і конфіденційності даних про діяльність підприємства; неможливість точного вимірювання вигод на стадії запровадження блокчейну, брак практик його вдалого застосування на інших підприємствах, незрілість; велика кількість дезінформації про технологію блокчейн; потенційні проблеми кібербезпеки; споживання великих обсягів електроенергії, шкода для екології; відсутність законодавчо затвердженої відповідальності за ведення розподіленої бази даних [1]

Отже, як бачимо, технологія блокчейн може внести суттєві зміни в традиційне розуміння організації та ведення бухгалтерського обліку підприємницьких структур. Такий бухгалтерський облік має стати катализатором розвитку підприємницької діяльності, збільшити надійність бізнес-партнерства, підвищити оперативності бізнес-операцій. Втім, існує ряд недоліків, які треба враховувати при оцінці запровадження таких систем, працювати над зменшенням їх наслідків.

Список літератури

1. Попівняк Ю.М. Технологія блокчейн у бухгалтерському обліку й аудиті: сучасний стан, можливості та перспективи застосування. Еко-номіка, управління та адміністрування. 2019. Вип. 3(89). С. 138-144.
2. Swan M. Blockchain: Blueprint for a New Economy. Sebastopol: O'Reilly Media, 2015. 129 p.
3. Шишкова Н.Л. Перспективи впровадження блокчейну в бухгалтерському обліку. Облік і фінанси. 2018. № 2. С. 61-68.